

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ,
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Abonament: 300 Lei la an

Redactor responsabil:
Dr. OREST BUCEVSCI
Telefon 13-74

ION I. C. BRĂTIANU

Inercarea de a caracteriza printr'o formulă viața publică a lui Ioan I. Brătianu se lovește de mărimea activității sale.

Cu toate astea judecata imparțială va putea spune, că ceea-ce l'a caracterizat mai presus de toate, au fost trei însușiri inerente oamenilor de Stat de rasă superioară:

Simț politic.

Suflet mare.

Prestigiu personal.

Moștenitor al unui nume glorios în istoria modernă a țării, el a avut sarcina deopotrivă de norocoasă și de grea, să așume noi răspunderi în conducerea Statului și să-i adauge noi titluri la recunoștința țării. S'a achitat de această misiune cu o inteligență și o abilitate pe care, înainte de a le înregistra istoria, le-au recunoscut în totdeauna chiar adversarii săi cei mai crânceni. În special acțiunea sa din timpul neutralității, când soarta i-a hărăzit și onoarea neasemuită de a fi interpretul în fapt al instinctului național, și răspunderea uriașă de a hotărî mijloacele pentru realizarea întregirii neamului, va rămâne una din cele mai grele încercări la care a fost supus vreodată un om de Stat și pe care a învins-o printr'o îndemânare subliniată în chip luminos în antologia internațională a actelor politice strălucite.

Dar dacă în Ion I. Brătianu omul de Stat se impunea cu o vigoare irezistibilă, sufletul său a fost mai puțin cunoscut, din cauza acelei rari podoabe, discrețiunea, care-l acoperă, în loc să-l descopere. Greu de întâlnit o ființă mai pătrunsă de tezaurile poporului român, pe care l-a iubit slujindu-l, nu ademenindu-l. Cine era mai simțitor ca el, la tot ce formează istoria

acestui neam? Cine dădea la o parte orice alte preocupări, atunci, când avea prilejul să cunoască o nouă față, un nou moment din trecutul politic, cultural, artistic, din sbuciumările, durerile, bucuriile naționale? Cine punea mai presus de orice, desfătarea de a-și umple sufletul cu darurile câmpiei românești, cu virtuțile poporului român din vechiul Regat și din teritoriile alipite, mai ales din Transilvania, pe care încă de mult a cutreerat-o, a cercetat-o și a venerat-o? De aceea, în apărarea intereselor României, personalitatea lui Ion I. Brătianu venea în totdeauna cu acea parte a sufletului, care cucereste prin puterea covârșitoare a credinței.

Figura cea mai reprezentativă a generației ursite să dea neamului întregirea, pilot fericit la cârma Statului în cele mai grele ceasuri, Ion I. Brătianu se bucura de un prestigiu fără pereche înăuntru și definitiv consacrat înafară. Era mai mult decât o mândrie pentru România să se poată consolida liniștită la adăpostul experienței uneia din căpeteniile politice europene. Ținându-se departe de mărturisirile vieții publice, planând în înălțimea de unde interesele generale apar libere de celelalte, luase în conștiința națiunii îndoitul caracter de simbol și întrupare a celei mai mari încrederi și speranțe.

De persoana lui Ion I. C. Brătianu e legată: România-Mare, exproprierea, împroprietărirea, votul obștesc etc.

Pierderea unui asemenea om este imensă.

Prin imensitatea ei, impune tuturor, ca o sacră datorie, să întoarcă ochii dela scopuri mici, pentru a privi, în deplină înțelegere, numai și numai interesele supreme ale țării.

Patriotismul mai presus de toate: așa

am învins greutățile trecute, așa le vom învinge în viitor.

„U.“

Notițe biografice:

Ion I. C. Brătianu s'a născut în 20 August a. 1864 la Florica. A urmat cursurile liceului Sf. Sava din București. După bacalaureat a plecat la Paris unde a absolvit școala Politehnică și aceea de poduri și șosele, obținând titlul de inginer.

A intrat în corpul nostru tehnic și a lucrat câțva timp, sub conducerea regretatului inginer Anghel Saligny, la construirea marelui pod de peste Dunăre, unde s'a distins, nu numai prin solidele sale cunoștințe tehnice, dar și prin spiritul său conștiincios și camaraderesc, prin puterea sa de muncă, zelul și devotamentul său.

Dela părintele său, a moștenit însușirile omului politic, care mai târziu avea să fie chemat să conducă acelaș partid politic și să prezideze, în calitate de șef de guvern, evenimentele cele mai importante din istoria neamului românesc.

A fost ministru a lucrărilor publice, apoi președinte al consiliului și ministru de războiu și de externe, afirmând calități de adevărat bărbat de Stat.

În 1913, după ce a luat parte la campania din Bulgaria, ca ofițer de rezervă, având gradul de căpitan, a făcut cunoscut printr'o scrisoare, țării, că o reformă agrară se impune, pentru împărțirea țăranilor.

Dela Ianuarie 1914 și până la Septembrie 1919 — adică în epoca cea mai grea prin care a trecut neamul nostru — neutralitatea, războiul și tratativele de pace — Ion I. C. Brătianu a condus aproape neîntrerupt destinele țării, cu multă chibzuință, fermitate și autoritate.

În ziua de 29 Noembrie 1918, s'a constituit guvernul Brătianu, — cel dintâi guvern al României-Mari — Ion Brătianu a plecat la Paris, ca să ia parte la tratativele de pace. El a stăruit ca România să obțină Banatul întreg. Dificultățile ivite, la Paris, cu prilejul acestor negocieri, au nemulțumit pe Ion Brătianu.

În 1919, regimul bolșevic s'a instalat la Budapesta și armatele roșii maghiare ne-au atacat. Ion Brătianu — cu toată opunerea aliaților — n'a ezitat să atace Ungaria. România nu putea lăsa partea de vest a țării în nesiguranță și la discreția trupelor maghiare bolșevice.

Armata noastră a intrat în Ungaria, a distrus trupele vrășmașe și apoi, în ziua de 3—4 August 1919, și-a făcut intrarea triumfală în Budapesta. România salvase Ungaria de regimul bolșevic și restabili-se ordinea în această țară.

În ziua de 27 Septembrie 1919, guvernul Brătianu a demisionat. La 19 Ianuarie 1922 s'a constituit alt guvern, sub președinția lui Brătianu, care s'a retras în 1926. Ultimul guvern, prezidat de mult regretatul bărbat de Stat, a fost cel constituit în Iunie a. c.

Rămășițele pământesti, în jalea unui neam și țări întregi, au fost transportate și inhumate la Florica în cavoul familiei.

Predică.

Iubiților! Poporul nostru românesc este așezat aici în aceste ținuturi, pe aceste plaiuri, de vremi îndelungate. Aceasta o mărturisesc, între altele, și numirile sate-lor noastre, ale munților, văilor, râurilor și păraelor, cari toate poartă numiri adevărate românești.

Și cu toate că noi suntem locuitori aici de vremuri îndelungate, vă întreb eu, cum se face, că în ce privește starea noastră preste tot, noi suntem un popor rămas înapoi, și de o vreme încoace, mai ales de când am devenit stăpâni și noi peste pământul lucrat de strămoșii noștri cu multe sudori, noi în loc să dăm înainte, să ne înavușim, dăm ca racul, tot înapoi.

Ba nu arareori vedem, că unii de-ai noștri, au început să-și piardă moșioara rămasă lor dela părinți, și rămân pe drumuri, sau se retrag la careva dintre rudeni, căci moșioara lor trece în mâni streine, în urma datoriilor ce apasă asupra-li și pe care omul datornic nu și le-a plătit la timpul său. Și de o vreme încoace lucrul acesta se întâmplă prea adeseori. Iubiților frați!

În vremurile vechi, moșii și strămoșii noștri, lucrau la Domni timpul cel mai mult, și petecul de pământ lăsat lor de Domni, îl lucrau cum puteau, cu cei rămași acasă, dar munca lor era cinstită și binecuvântată de Dumnezeu, pentru-că strămoșii noștri lucrau cu sârg, cruțau cu grije și se rugau cu credință la Dumnezeu.

Ei duceau o casă simplă: mama casei, cu fetele ei, purtau grije de toate cele trebuincioase casnicilor, torceau, țeseau, făceau pânză și pânură cu care se îmbrăca toată casa, iar dela strcini cumpărau numai aceea ce era neapărat de lipsă și ce nu puteau pregăti ei înșiși.

Apoi viața lor, traiul lor în ce privește mâncarea și băutura, era foarte cumpătat. Și pe lângă tot traiul lor atât de simplu și de cumpătat, ei erau oameni vânjoși, sănătoși, deși lucrau în brazda stăpânului, erau lipsiți de boale și rareori mai da câte o boală mai aprigă, care să facă stricăciuni între oameni. Oamenii noștri de atunci nu știau de atâtea feluri de boale, de atâtea feluri de dări și aruncuri, dar nici de cambii după cum știu astăzi.

Vedeți cum s'au schimbat vremurile!

Astăzi suntem oameni liberi, oameni slobozi, stăpâni peste avutul nostru, alergăm cu trenul, cu autobusele în toate părțile, ba unii mai și zboară prin văzduhuri și totuși stăm mai rău ca înaintașii noștri. Și oare pentru ce? Pentru neștiința, pentru necredința și pentru nepăsarea noastră.

Pe vremea veche strămoșii noștri țineau la legea creștinească mai tare ca la orice în lume. Ei se luptau mai mult pentru credință decât pentru viață. În zile de sărbători când clopotele dela bisericuțele satelor noastre răsunau prin văi și coline, atunci tânăr și bătrân, mic și mare, alergau la sfânta biserică unde petreceau timpul prescris în rugăciune și în adâncire, cu suflul lor în cele dumnezeiești, de aceea ei și aveau mai aproape pe Dumnezeu sfântul cu ajutorul Său, decât cum îl avem noi cei de azi. Nouă celor de azi ni-s'a împuținată credința. Pe Dumnezeu în loc să ne rugăm Lui, prea adeseori îl înjurăm, de cele sfinte râdem, iar de sfânta biserică și de slugitorii ei, ne batem joc.

Când vedem pe deaproapele nostru căzut în năcaz, nu-l ajutăm, mai curând ne bucurăm. În zile de sărbătoare bisericile cari ne chiamă prin slujbele lor la sine, sunt aproape goale și pustii.

lubiților! Noi trăim acum într'un veac, când se cer multe dela noi, și pentru ca să le putem împlini pe acestea, se cere dela noi multă lumină, multă înțelepciune, se cere minte luminată, hărnicie și cruțare; pe cari dacă le avem, suntem în stare a lupta mai cu ușurință împotriva greutăților.

Și acum să ne întrebăm cum trăim noi astăzi? În casele noastre s'au împuținată lucrurile făcute de mâna femeii noastre. Astăzi tată, mamă, copii sunt îmbrăcați din creștet până'n tălpi cu marfă străină, cumpărată cu bani scumpi din mâna străinilor, zic cu bani scumpi, pentru că marfa aceasta este rea, este slabă, și nici pe departe n'are tăria și trăinicia pe care o avea și o au și azi hainele țesute de mâna femeii române.

Apoi viața noastră în ale mâncării și băuturii este și mai schimbată. Astăzi mulți dintre oameni aproape tot ce câștigă dau pe mâncare și pe băutură, și apoi să ne mirăm că moșiile celor mai mulți sunt îm-

povărate cu datorii, și aproape nu este om care să nu cunoască cambiul?

Dar să ne străduim puțin a căuta și afla mai bine căderea noastră pe povârnișul sărăciei și să vedem câte scăderi avem noi, pe cari înaintașii noștri nu le aveau, sau dacă le aveau, totuși nu în așa măsură cum le avem noi.

Cel mai mare rău, de cea mai neagră sărăcie aducătoare, cel mai omorător păcat între oameni este astăzi: *beția*. Oameni buni, de câte ori aud cuvântul beție, mă îngrozesc. Mă cutremur de acest păcat, căci văd urmele pe care le lasă, văd sărăcia neagră, văd prăpastia ce o lasă în urmă sa. Pot să zic, că beția este biciul lui Dumnezeu. Dacă Dumnezeu bate pe cineva, să-l facă bețiv, și atunci toate celelalte rele vor urma dela sine.

Sunt afaceri între oameni, dela cari se zice că nu poate lipsi și ceva băutură, precum sunt: nunțile, ospetele, petrecerile, facerea de târgueli, apoi botezurile, pomenile ș. a. însă toate acestea se fac de obicei cu prea multă băutură și vrednicia sau înșămătatea unei astfel de adunări, oamenii s'au dedat a o socoti după măsura băuturii ce s'a dat și s'a băut la astfel de ocaziuni.

Dacă s'a dat băutură multă, nunta a fost foarte bună; dacă însă oamenii nu s'au îmbătat zdravăn, ospățul sau pomana a fost slabă. Câtă rătăcire omenească și câtă judecată proastă se cuprinde aci!

Dar nu vedeți oameni buni, că Dumnezeu a lăsat drept băutură apa curată și sănătoasă, pe care o beau toate viețuitoarele, de care în formă de ploaie cresc și se întăresc sămănăturile noastre, care dă putere înviorătoare și răcorește și la care aleargă cerbul însătat și pasărea călătoare? Numai tu omule, făptură aleasă alui Dumnezeu, care ai minte și te mândrești că ești făcut după chipul și asemănarea Lui, numai tu te tăvălești în noroiu, bând din băuturile omorătoare de trup și de suflet, până cazi de pe picioare, bătându-ți joc astfel de făptura ta, și pentru ca să-ți acoperi întrucâtva păcatul și patima ta, te mângâi zicând: că și băuturile acestea le-a lăsat Dumnezeu, trebuie deci să le folosim și pe ele.

Nu este adevărat! E o minciună aceasta!

Dumnezeu a lăsat strugurii, prunele, cireșele și alte poame, ca să le folosim așa, în stare naturală, cum Dumnezeu ni le-a dat, iar nu să le fierbem și din ele să scoatem băuturi. Aceasta este numai meșteșugire omenească, precum sunt multe alte meșteșugiri, iscodite de mintea omenească, ca prin ele să se facă câștiguri, să se adune averi.

Dar' dacă aceste băuturi sunt acum între noi, și suntem nevoiți a-le folosi la anumite ocaziuni, ele trebuiesc folosite cu deosebit cumpăt, trebuie mai ales să le socotim după gradul lor de stricăciune, și pe cele mai stricăcioase să le lăpădăm, să le lăsăm nefolosite, iar din celelalte să gustăm de tot puțin pentru ca să nu ne pierdem cumpătul și să nu facem păcat, căci bine ne învață sfântul apostol Pavel în epistola sa către Corinteni, zicând: „Ori de mâncați, ori de beți, ori altceva de lucrați, toate să le faceți spre mărirea lui Dumnezeu! Iar cea mai stricăcioasă dintre toate băuturile folosite, este vinarsul (rachiul), și chiar acesta se folosește mai mult de către poporul românesc. Dacă ar sta în puterea unui om, să șteargă toate băuturile de pe fața pământului, știți ce ar urma? N'ar mai trebui atâția judecători, n'ar mai trebui atâtea temnițe, atâtea spitale, atâtea case de nebuni. căci izvorul aproape a tuturor relelor este beția, este băutura fără cumpăt. De aci porneșc certele, bătăile, omorurile, hoțiile, fâlhăriile și alte multe fărâdelegi și păcate omenești!

Dar' să mai vorbim încă de un lucru, care era strămoșilor noștri aproape necunoscut și care încă scoate și aruncă banii omului din pungă, fără să-și dea seama: *Tabacul* sau tutunul este această buruiană care se folosește azi de mic și mare, fără a aduce alt folos decât stricăciune sănătății și pierdere din câștigul ce-l facem cu lucrul nostru.

Vă întreb eu, iubiților, ce bun este fumatul?

Dacă mânânc eu o bucată de pâine și am băut după aceea un păhar cu apă curată, iată mi-am potolit foamea și setea. Dar' ce folosesc cu tutunul (tabacul)? Patima, oameni buni, patima și nimic altceva, căci trupul nostru nu are nevoie de acest fum diavolesc ca să-l hrănim cu el. Dum-

nezeu sfântul a lăsat pentru om multe burueni pe pământ, ca să le folosească la tămăduirea trupului, dar' tutunul trebuie să lăsat diavolul spre stricarea sănătății omului.

A trage fumul din această buruiană afurisită în gură, în piept, și a-l slobozi apoi iar afară, înseamnă a face gura și pieptul horn, și a strica sănătatea, a arunca banii ca și când i-ai arde în foc, căci nu faci alta, decât că-ți arzi banii în țigări și în pipă, fără nici un folos.

Ați băgat de seamă, că pipatul omoară foamea, și că pipașii mari, ca și bețivii, sunt slabi mâncători? Aceasta dovedește, că și una și alta sunt spre stricăciunea sănătății, căci trupul omului nu din vinars și din fum de tutun se nutrește și întărește, ci din pâine și apă, adeca din mâncare și băutură, care este apa curată, dată de Dumnezeu, iar nu spirtoasele.

Dar' să mai spunem încă un lucru, care iarăși aduce sărăcie pe capul nostru și de care mulți nu-și dau seama, căci îl privesc ca ceva trebuincios trupului. *Podoa-bele* sunt acestea, fraților, sau luxul în îmbrăcăminte. Prea mult ne place azi să ne împodobim, atât bărbații, cât mai ales femeile. Și când am fi în stare să purtăm cu ușurință cheltuiala cu împodobirea, ar mai merge, dar când luăm bani cu datorie și îi punem în spatele muierei și al copiilor pentru haine cumpărate pe acești bani, atunci dragilor mei, cu mâinile noastre proprii ne-am săpat groapa în care vom cădea mai târziu. Dacă cutare femeie vede pe vecină-sa cu cizme noi, cu năframă de mătasă, ea nu poate rămâne mai pe jos, și care de care dintre femei aleargă să facă asemenea.

Nu așa dragii mei! Ci să lăsăm fala și podoabele, să le poarte cine le poate, noi să purtăm haine simple, numai să fie curate, căci curățania și simplitatea nu-i nimic rușinos.

Iubiților fii și frați! Vedeți acum pricina, pentru care noi sărăcim, și fără a ne trage seama, pe zi ce merge, dăm înapoi, iar mulțimea de oameni cheltuiește nebunește pentru lucruri netrebnice, și trăiește închi-zându-și ochii și zicându-și în sine că toate acestea trebuiesc și fără de ele nu poate să fie. Ce lume ușuratică și ciudată, dar' și cam năroadă!

Dar' mai sunt și alte pricini multe, cari aduc sărăcie pe capul omului. Cine nu știe ce aduc pârile, judecățile, certele și alte pricini dintre oameni. Nu era așa mai de demult. Oamenii se împăcau acasă, acolo unde se și certau, astăzi împăcare fără avocat și judecată, nici că se poate și apoi ne mirăm într'una, că pentru ce suntem săraci și dăm tot înapoi?

Sărăcia ne-o facem noi înșine, cu purtarea noastră greșită și cu cheltuielile cele fără cumpăt: pe băutură, pe tutun, pe podoabe, pe pări și pe altele. Pentru de acestea oamenii cheltuiesc din greu, dar pentru lucruri de folos, cum este asigurarea averii în contra focului, a vitelor în contra pagubei, a sămănăturilor în contra grindinei, nu se îndură omul să cheltuească câțiva Lei la ani, iar când îl ajunge năpasta, stă neajutorat și-și blastă soarta.

Pare că cu schimbarea noastră în spre rău și sărăcie, toate s'au schimbat. Azi vin boale între noi și între vitele noastre, pe care înaintașii noștri nici după nume nu le cunoșteau. Azi cresc în bucatele noastre, prin holde buruieni rele și stricăcioase cum nu erau mai demult. Azi vremile s'au schimbat, căci se descarcă adeseori potopuri peste noi, cari se pare că de vii vor să ne prăpădească, și câte alta necazuri.

Iată deci iubiților, v'am spus pe scurt câteva rele cari bântue printre noi, v'am spus și pricinile acestor rele și acum ar urma, ca să ne tragem seama, ce să facem pe viitor, ca să ne putem mântui de aceste rele?

Precum în noi zace cauza că dăm înapoi, tot în puterile noastre zac și mijloacele, ca să ne reculegem din această scăpătate. N'avem decât să ne reducem trebuințele, să bem și să mâncăm mai puțin, mai ales să bem de tot puțin, și care poate — și trebuie să cercați, ca să puteți câți mai mulți, — care poate zic, să nu bea altceva decât apă curată, dată nouă și tuturor vietăților ca băutură dela ziditorul nostru, care este în ceriuri.

Apoi să nu pipăm de loc și pentru această buruiană otrăvicioasă să nu mai iasă un singur ban din punga noastră.

Deci departe să lăsăm podoabele, să lăsăm certele, pârile și să ne întoarcem la

credința cea dreaptă, la blândețe și la îngăduință unul față de altul.

Pentru că dacă vrem noi, poporul român, să fim tare ca stânca și în veci să nu perim, trebuie totdeauna să fim cu *mintea trează* și să fim sănătoși la trup și curați la suflet. Pământul să-l lucrăm bine, ca să aducă roadă bună și să nu-l lăsăm să ne scape din mâna noastră, pentru-că al cui e pământul, al aceluia e și țara.

Apoi cu muncă cinstită și cu cruțare mare, avere să ne câștigăm, și averea câștigată spre ce-i bine, de folos și frumos să o întrebuițăm, căci numai așa putem să ne croim un viitor sigur, un fundament trainic, pe care urmașii noștri încă să zidească în viitor fericirea și bunăstarea țării și poporului românesc.

Iar un lucru să vi-l însemnați și să-l țineți totdeauna aminte, anume că este mai greu a cruța decât a câștiga, pentru-că, de câțigat tot nărodul câștigă, dar' de cruțat numai cel cuminte cruță. Cruțare deci și cumpăt întru toate și atunci soarta rea se va îndrepta spre bine.

Preotul *Nicolae Todea*.

Sfințirea bisericii din Berghia

Mărți în 8 Noemvrie a. c. ziua sfinților archangheli Mihail și Gavril s'a făcut sfințirea bisericii din parohia Berghia — protopopiatul Târgul-Murăș — cu mare solemnitate. O mână de români cu mare însuflețire fără de nici un ajutor străin, prin repartiție benevolă, a zidit noua biserică, nu la marginea comunei, unde este cea veche, ci în mijlocul comunei lângă drumul ce trece spre Bandul-de-Câmpie. Biserica a costat 630 mii de lei și este tot atât de frumoasă, ca și bogata biserică maghiară reformată.

Actul sfințirii l-a săvârșit protopopul Ștefan Rusu, mandatarul P. S. Sale Episcop Nicolae, asistat de preoțimea din tract, întrunită în conferința de toamnă a despărțământului asociației anume în ziua aceasta, pentru ca și prin aceasta să dea importanță acestui act solemn. Pe lângă poporul mult din comunele învecinate au luat parte dnii Dr. Dandea deputat, Dr. P.

Roșca subprefectul județului și Ancuța pre-
torul plasei.

După terminarea serviciului divin a ur-
mat masa festivă în localul școlii de Stat
unde a toastat părintele protopop Rusu pen-
tru M. Sa Regele Mihai, păr. Leuca pentru
P. S. Sa Episcopul Nicolae al Clujului, pr.
Bramea pentru protopopul Rusu, pr. Puia
pentru Guvern, pr. Cârja pentru comitetul
parohial și Dr. Roșca subprefectul județu-
lui pentru preoțime.

Conferința preoțească s'a ținut după masă,
fiind prezenți 16 preoți din tract. A con-
ferențiat preotul militar Lazar Cârja, având
ca temă: „Liturghia lui Ioan Chrisostom
din punct de vedere dogmatic și istoric“.
Din discuțiile avute s'a ajuns la convinge-
rea, că poporul nostru numai cunoscând
bine liturghia va putea fi întărit în credința
strămoșască și ferit de propaganda sectară.
După terminarea conferinței, preoțimea în-
treagă a plecat acasă sufletește mulțumită
că un nou lăcaș divin a fost înălțat pentru
preamărirea lui Dumnezeu și întărirea bi-
sericii și neamului nostru.

Un participant.

Congresul Asociației „Andrei Șaguna“ a clerului din Mitro- polia Ardealului

Joi, 10 și Vineri 11 Noemvrie c. s'a ți-
nut la Lugoj, congresul Asociației clerului
din Mitropolia Ardealului. Au luat parte
peste 300 preoți ortodoxi, ardeleni și bă-
nățeni. Congresul a avut caracter liturgic
și astfel a fost precedat de slujba sf. Li-
turghii, celebrată cu mare ceremonie de
P. S. Sa Episcopul Grigorie al Aradului,
asistat de arhimandritul Policarp Morușca,
protosinghelul dr. Iustin Suci, consilierul
eparh. Virgil Nistor dela Sibiu și alți 6 preoți.
Congresul a ținut 3 ședințe. Cuvântul
de deschidere rostit de consilierul epar-
hial și senatorul dr. Gheorghe Ciuhandu
dela Arad, a impresionat adânc. A luat
apoi cuvântul P. S. Episcop Grigorie al
Aradului, dl general Oprescu din garni-
zoana Lugoj a făcut apologia bisericii și a
armatei ca instituțiuni fundamentale ale
Statului român. Au mai vorbit: senatorul
dr. Gheorghe Popovici, protopop al Lugo-

jului, prefectul județului dr. Colonel Cor-
nean, avocatul Popescu Tudor din Bucu-
rești și alții.

În ședința a doua s'au citit două diser-
tații: 1. „Esența cultului ortodox“ de pr.
dr. Ioan Felea și 2. „Atitudinea liturgică
a preotului“ de protop. dr. Ștefan Cioroianu.

În ședința a treia s'au desbătut chestiu-
nile curente ale Asociațiunii.

Sfințirea bisericii din Libotin

Duminecă 13 Nov. s'a săvârșit cu deose-
bită solemnitate sfințirea Bisericii din Li-
botin. Biserica ridicată la anul 1783 a fost
acum renovată din jertfele bunilor credin-
cioși ai acestei parohii. Actul sfințirii a fost
îndeplinit de consilierul eparhial Dr. Seb.
Stanca, în calitate de delegat al P. S. S.
episcopului Nicolae, fiind asistat de prot.
tractual Zaharie Manu, de preoții Al. Per-
haița din Libotin, Alexandru Herman din
Rogoz, Augustin Damian din Cupșeni, Ion
Budu din Suciul-de-jos și diaconul Vasile
Bogdan.

Cu toată vremea nefavorabilă au luat
parte la acest act festiv lume multă din
sat și din comunele vecine. Au ținut cu-
vântări dnii Dr. Seb. Stanca și prot. Zaha-
rie Manu, laudând simțul de jertfă al creș-
tinilor pentru altarul Domnului. De remar-
cat este că această biserică are unul dintre
cele mai frumoase și estetic lucrate ico-
nostase.

Serviciu divin pentru I. I. C. Brătianu.
Duminecă 27 Noemvrie c. la orele 11, fiind
de față P. S. Sa Episcopul Nicolae, Cor-
pul diplomatic și toate autoritățile militare
și civile, protop. N. Vasiu asistat de pr.
Mușat și diac. Todoruț, a oficiat în bise-
rica locală un serviciu divin pentru odihna
sufletului defunctului prim-ministru I. I. C.
Brătianu. Protopopul Vasiu a rostit și cu-
vântul ocazional, făcând un frumos portret
al marelui dispărut, pe care-l pune în lu-
mina însușirilor lui sufletesti și a marilor
realizări din domeniul politic și național.

Politice. După moartea lui Ion I. C. Brătianu, Înaltă Regentă a numit pe dl Vintilă I. Brătianu președinte al Consiliului de miniștri, rămas în vechea lui formație.

Academia română a ales ca director al Școalei Române din Roma, în locul decedatului Vasile Pârvan, pe dl G. G. Mateescu, dela Universitatea din Cluj. Amintim că dl G. G. Mateescu e autorul acelei erudit Onomastikon Trakikon, care a fost primit cu atâta entuziasm în lumea savantă apuseană.

Parastas. Miercuri, 30 Nov. s'a oficiat în biserica parohială un parastas întru pomenirea marelui Mitropolit Andrei Șaguna. Au fost de față P. S. Sa Episcopul Nicolae, membrii Consiliului eparhial, profesorii Academiei teologice ș. m. a. Răspunsurile corale le-a dat excelentul cor al teologilor, condus fiind de dibacea și deamna baghetă a teologului-pastoralist Mircea Fodorean.

Te-Deum. Joi, 1 Dec. c. cu prilejul aniversării Unirii Ardealului cu patria-mamă, s'a oficiat în biserica locală un Te-Deum, în fața unui foarte numeros public. Cuvântul ocazional l-a rostit păr. cons. eparhial A. Ludu, care în vibrante cuvinte a arătat importanța acestei zile. Cântările le-a executat cu demnitatea și eleganța cunoscută, corul teologilor.

Hirotoniri. Absolvenții Academiei noastre teologice: Mihail Grecu și Radu Butelanc au fost hirotoniți preoți.

✿
✿

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 7592—1927.

Ordin-Circular

către On. oficii protopopești și parohiale.

Spre știre și conformare comunicăm adresa On. Minister al Cultelor și Artelor Nr. 43821 din 15 Nov. a. c. cu restricțiile de observat în cazuri de demolări de biserici vechi. Adresa e următoarea:

PREA SFINȚITE,

„Avem onoare a comunica Prea Sfinției Voastre, că Ministerul a constatat cum-că în unele Eparhii se cere dărâmarea vechilor biserici, ce amenință cu ruina și nu mai pot servi cultului, prin simple rapoarte

adresate Chiriarhiilor și fără respectarea dispozițiilor prevăzute în Legea Monumentelor Istorice la Art. 2 și 5.

Spre a se evita pe viitor atari nereguli, rugăm pe Prea Sfinția Voastră să binevoiască a dispune să se pună în vedere tuturor autorităților eclesiastice din acea Eparhie, ca atunci când va fi cazul de dărâmări de biserici, urmează a se proceda astfel:

Se va încunoștiința oficial On. Comisiune a Monumentelor Istorice arătându-se despre ce fel de biserică e vorba, adică dacă data clădirii e anterioară sau posterioară anilor 1830—1840, care comisiune va delega o persoană competentă, care împreună cu autoritățile locale, va întocmi un proces verbal de obiectele ce trebuiesc păstrate, spre a se trimite la reședința Chiriarhiei respective în acest scop și a fi apoi adunate într'un muzeu regional, potrivit art. 2 alin. d din citata Lege.

În acest chip se vor crea Muzeu de înaltă importanță și nu se vor risipi comorile noastre artistice și istorice de către aceia ce nu cunosc valoarea lor.

Nr. 7705—1927.

Danii pentru Catedrală

Prof. Nicolae Fătu din Huedin, donație	1500 Lei
Pr. Traian Costea din Treznea, colectă	440 „
Protopop Petre Popovici, Abrud	800 „
Preot Traian Sava din Bedeciu, colectă	600 „
„ Ioachim Groza din Ponor, donație	500 „
„ Emil Felea din Bedeleu, donație	300 „
Prof. Aurel Gliga, Cluj, colectă	2740 „
Preot Vasile Maxa din Gârbova, colectă	500 „
Protopopul din Ismail, colectă	719 „
Preotul Ion Fodorean din Galați, donație	200 „
„ Eugen Muntean din Podeni, don.	500 „

Total Lei 8.799—

Colecta anterioară Lei 528.851.20

Totalul general Lei 538.650.20

Rugăm restanțierii să ne trimită listele de colectare ce le-am trimis cu apelul nostru 7540—1926.

Consiliul Eparhial.

Nr. 6952—1927.

CONVOCARE

În conformitate cu § 16 din Regulamentul pentru procedura la alegerea de protopresbiter, subscrișul în calitate de Comisar

Consistorial — încredințat prin decisul Consistorial Nr. 6952 din 19 Noemvrie a. c. cu împlinirea alegerii de protopresbiter al tractului Maramurăș — prin aceasta convoc și declar de convocată *Adunarea protopopească a tractului Maramurăș pe ziua de Joi, 29 Decemrie 1927*, în biserica ort. rom. din *Sighet*, la orele 10 a. m. respective îndată după celebrarea serviciului divin.

Comitetul protopopesc pentru compunerea listei de candidare conform § 14 din Regulament îl convoc tot pe ziua de 29 Decemvrie 1927 la orele 9 dimineața în cancelaria oficiului protopopesc.

Cluj, la 30 Nov. 1927.

Dr. Sebastian Stanca,
comisar consistorial.

Nr. 711—927.

2—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de cl. II-a Dângăul-mic și Dângăul-mare din tractul Huedinului se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Casă paroh. cu supraedificate și grădină.
2. Sesiune parohială în estenziune de 3 jugăre. Pentru întregirea ecleziei prin reforma agrară s'au făcut demersurile cuvenite.
3. Una vică (30 litre) de grâu, săcară, porumb, sau orz de fiecare familie, și una zi de lucru în natură sau prețul zilei dela fiecare fam. (circa 250 familii).
4. Stola obișnuită.
5. Întregirea dela stat a salariului conform cvalificațiunei.
6. Drept de pășunat și pădure ca oricare parohian.

Cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare se vor înainta în termenul indicat subsemnatului oficiu.

Reflectanții pe lângă observarea prescripțiilor din Regulamentul pentru parohii, se vor prezenta în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Oficiul ppresbiteral ort. român al tractului Huedin în conțelegere cu consiliul parohial. Huedin, la 25 Octomvrie 1927.

Aurel Muntean,
protopop.

2—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de paroh vacant în parohia de cl. III-a *Caianu* cu 979 de suflete, se publică cu data primei publicații în „Renașterea“ concurs cu termen de 30 zile.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Casă parohială bună cu supraedificatele necesare;
2. 33 jug. pământ;
3. Drept de pășunat pentru 2 vite;
4. După fum o mierță mare și o zi de lucru, scăzând 45 mierțe și zile pentru cantor, biserică și crâșnic;
5. Salar dela Stat;
6. Stola obicinuită.

Doritorii de-a ocupa acest post vor înainta aici, în termen, actele cerute de Regulamentul pentru ocuparea locurilor vacante publicat în „Renașterea“ Nr. 25 a. c. și se vor prezenta și în persoană la acest oficiu.

Cluj, 16 Noemvrie 1927.

Protopop: *Nicolae Vasiu.*

Nr. 379—1927.

2—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de preot din parohia de cl. II-a *Rachiș*, protopopiatul Unguraș, se publică concurs cu termen de 30 zile dela I-a publicare în „Renașterea“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Casă parohială cu toate supraedificatele necesare.
2. Sesiune parohială de 19 jug.
3. Una zi de lucru dela fiecare casă.
4. Întregirea dela Stat.
5. Stolele obicinuite în partea locului.

Reflectanții calificați pentru acest post își vor înainta cererile instruite potrivit normelor în vigoare oficiului nostru în termenul fixat și pe lângă respectarea dispozițiilor regulamentare să vor prezenta în parohie în vre-o Duminecă sau serbătoare pentru a celebra și predica respective a cânta și a face cunoștință cu credincioșii.

Unguraș, 10 Nov. 1927.

În înțelegere cu consiliul paroh. din *Rachiș*.

Protopop: *I. Ghiurițan.*